

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2026-07-02

Ärendenummer FFS-2025-00088

Handläggare

Emma Etteklint

Telefon: 031-365 63 14

E-post: emma.etteklint@funktionsstod.goteborg.se

Ändring av översiktsplan för Göteborg, svar på granskning

Förslag till beslut

1. Nämnden för funktionsstöd tillstyrker granskning av förslag om ändring av översiktsplan för Göteborg, med de synpunkter som framgår i tjänsteutlåtandet.
2. Nämnden för funktionsstöd översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till stadsbyggnadsnämnden.

Sammanfattning

Nämnden för funktionsstöd har fått en inbjudan från stadsbyggnadsnämnden gällande granskning av förslag om ändring av översiktsplan för Göteborg (diarienummer SBF-2024-00784).

Syftet med ändringen av översiktsplanen är att bättre spegla kommunens viljeinriktning för mark- och vattenanvändning och skapa ökad tydlighet för efterföljande planering. Förslaget omfattar en fördjupning av Södra Älvstranden, inarbetning av fördjupningarna för Mölndalsåns dalgång och Södra Askim, nya tematiska tillägg om jordbruksmark, livsmedelsförsörjning, energiproduktion och energilagring samt reviderade inriktningar för klimatanpassning, mobilitet och infrastruktur. Därutöver föreslås ett antal mindre ändringar i översiktsplanen.

Förvaltningen står fast vid den bedömning som lämnades under samrådet och anser fortsatt att förslaget till ändring av översiktsplanen är väl genomarbetat. Förvaltningen betonar dock att undantagen för bebyggelse utanför de prioriterade utbyggnadsområdena även bör omfatta bostäder med särskild service (BmSS), eftersom vissa av förvaltningens målgrupper har behov av att bo avskilt från annan bebyggelse. I övrigt förändrar granskningsförslaget inte förvaltningens övergripande ställningstagande.

Förvaltningen föreslår att nämnden för funktionsstöd tillstyrker granskning av förslag om ändring av översiktsplan för Göteborg, med de synpunkter som framgår i tjänsteutlåtandet.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på ärendet utifrån den ekonomiska dimensionen.

Bedömning ur ekologisk dimension

Ändringarna i översiktsplanen syftar till att stärka en hållbar mark- och resursanvändning. Förslaget betonar vikten av att bevara jordbruksmark för att säkerställa en långsiktig

livsmedelsförsörjning och minska samhällets sårbarhet, samtidigt som förutsättningar skapas för omställningen till ett fossilfritt energisystem genom ökad produktion och lagring av förnybar energi. De uppdaterade strategierna för klimatanpassning syftar till att minska sårbarheten för översvämningar, värme och andra klimatrelaterade risker samt säkerställa att viktiga samhällsfunktioner kan upprätthållas även vid störningar. Detta är av stor betydelse för förvaltningens verksamheter och för personer med funktionsnedsättning, som ofta är särskilt beroende av att samhällsviktiga funktioner fungerar.

Satsningar på gång-, cykel- och kollektivtrafik bidrar till minskade utsläpp och en mer hållbar stadsutveckling, samtidigt som de kan skapa bättre förutsättningar för en tillgänglig livsmiljö för alla invånare. Förvaltningen vill samtidigt framhålla att översiktsplanens undantag för exploatering av jordbruksmark även bör omfatta BmSS. För vissa målgrupper med komplexa behov kan en lokalisering utanför prioriterade utbyggnadsområden vara nödvändig, och detta bör tydliggöras i planen.

Bedömning ur social dimension

Ändringarna i översiktsplanen syftar till att skapa en mer sammanhållen, tillgänglig och hållbar stad. Omvandlingen av Södra Älvstranden möjliggör nya bostäder, offentliga mötesplatser och bättre kopplingar till älven, vilket kan stärka stadslivet och öka tillgången till attraktiva rekreativmiljöer. Detta kan bidra till ökad delaktighet och tillgänglighet för alla invånare, inklusive förvaltningen för funktionsstöds målgrupper.

De uppdaterade strategierna för mobilitet och infrastruktur, med fokus på gång-, cykel- och kollektivtrafik, kan förbättra tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning, under förutsättning att universell utformning och tillgänglighet beaktas i den fortsatta planeringen. Klimatanpassningsåtgärder stärker samtidigt samhällets motståndskraft genom att skydda invånare och samhällsviktiga funktioner mot klimatrelaterade risker. Förslaget bidrar även till en långsiktigt robust livsmedelsförsörjning genom att värna jordbruksmark.

Samverkan

Förvaltningens samverkansgrupp

Information lämnas i förvaltningsövergripande samverkansgrupp (FSG) den 19 augusti 2026.

Bilagor som ingår i beslutsunderlaget

1. [Ändring av översiktsplan för Göteborg - Plan- och byggprojekt - Göteborgs Stad](#)
2. Svar på samråd om ändring av översiktsplan för Göteborg (N161-0088/25)

Beskrivning av ärendet

Nämnden för funktionsstöd har fått en inbjudan från stadsbyggnadsnämnden gällande granskning av förslag om ändring av översiktsplan för Göteborg (diarienummer SBF-2024-00784). Tiden för granskningen pågår mellan den 3 juni 2026 och den 8 september 2026.

Förvaltningen yttrar sig i samrådet utifrån nämndens verksamhetsområden och perspektiv.

Göteborgs översiktsplan antogs av kommunfullmäktige 2022. Genom beslut om planeringsstrategin i maj 2024 förklarades översiktsplanen vara fortsatt aktuell. Samtidigt konstaterades att vissa delar av översiktsplanen behövde ändras och att andra delar kunde utgå. Göteborgs Stad arbetar därför med en ändring av översiktsplanen där syftet med ändringarna är dels att bättre spegla kommunens viljeinriktning för mark- och vattenanvändning, dels att öka tydligheten för efterföljande planering.

Ett förslag till ändring av översiktsplanen skickades ut för samråd mellan 8 januari och 25 mars 2025. Nämnden för funktionsstöd tillstyrkte förslaget till detaljplan under samrådsskedet. Nu har förslaget av översiktsplan för Göteborg bearbetats utifrån synpunkter som framkom vid samrådet och nu befinner sig förslaget i granskningsskede.

Södra Älvstranden: Södra Älvstranden ska utvecklas från industrimark till en blandad stadsdel som utvidgar innerstaden mot älven när färjeterminalen flyttar. Förslaget omfattar även frågor om Oscarsledens framtid, kulturmiljön, Fiskhamnens framtida lokalisering samt utvecklingen av kopplingar över älven och älvrummets användning för rekreation, båtliv och andra publika funktioner.

Jordbruksmark: Den tematiska inriktningen för jordbruksmark syftar till att stärka den långsiktiga livsmedelsförsörjningen genom att värna jordbruksmark som en strategisk resurs. Mot bakgrund av ett förändrat omvärldsläge och klimatförändringar tydliggörs hur jordbruksmark ska bevaras, planeras och, i undantagsfall, kunna tas i anspråk för exploatering.

Energi: Den tematiska inriktningen för energi syftar till att skapa förutsättningar för ett hållbart och fossilfritt energisystem i Göteborg. Förslaget ska stödja omställningen till förnybar energi genom att säkerställa mark för energiproduktion och energilagring samt peka ut lämpliga områden för exempelvis sol- och vindkraft.

Fler ändringar: Förslaget omfattar även ytterligare ändringar av översiktsplanen. Fördjupningarna för Mölndalsåns dalgång och Södra Askim arbetas in i översiktsplanen utan att deras övergripande inriktning förändras. Därutöver kompletteras planen med utvecklade strategier för klimatanpassning samt mobilitet och infrastruktur, anpassade till förändrade omvärldsförutsättningar.

Klimatanpassning: Den uppdaterade inriktningen för klimatanpassning syftar till att stärka Göteborgs förmåga att hantera effekterna av klimatförändringar, såsom översvämningar, värme och torka. Genom att integrera klimatanpassning i stadsplaneringen ska viktiga samhällsfunktioner och framkomlighet säkerställas även vid framtida klimatrelaterade händelser.

Mobilitet och infrastruktur: Den uppdaterade inriktningen för mobilitet och infrastruktur ska stödja Göteborgs mål om minskad klimatpåverkan från transporter

genom att främja resor till fots, med cykel och kollektivtrafik framför personbil. Syftet är att tydliggöra översiktsplanens inriktning mot ett mer hållbart transportsystem.

Mindre ändringar: Förutom tilläggen och ändringarna ovan så innehåller också förslaget ett antal mindre ändringar som exempelvis ändrade reservat och utredningsområden för kommunikation och nya ytor för framtida begravningsmark.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen står fast vid den samlade bedömning som lämnades i samband med samrådet. Bedömningen är fortsatt att förslaget till ändring av översiktsplanen är väl genomarbetat och i huvudsak fångar de utmaningar och utvecklingsmöjligheter som Göteborg står inför.

Förvaltningen vill fortsatt framhålla den synpunkt som lämnades under samrådet, att översiktsplanens undantag för markanvändning inom kust och landsbygd samt ytterstadens övriga bebyggelseområden även bör omfatta BmSS som, utifrån att verksamhetens och målgruppens behov i vissa fall behöver lokaliseras avskilt och utanför planerad bebyggelse. Förvaltningen delar översiktsplanens inriktning att ny bebyggelse i första hand ska lokaliseras till redan ianspråktagen mark och prioriterade utbyggnadsområden för att begränsa exploateringen av jordbruksmark. Samtidigt anser förvaltningen att ett undantag bör tydliggöras för BmSS som utgör ett väsentligt samhällsintresse. Detta gäller särskilt BmSS för personer med komplexa behov, där verksamhetens förutsättningar kan innebära att lokalisering utanför utbyggnadsområden och, i undantagsfall, på jordbruksmark är den enda lämpliga lösningen när annan mark inte kan tas i anspråk på ett tillfredsställande sätt.

Förutom ovan bedöms inte de förändringar som har gjorts efter samrådet förändra förvaltningens övergripande ställningstagande.

Förvaltningen föreslår att nämnden för funktionsstöd tillstyrker granskning av förslaget om granskning för ändring av översiktsplan för Göteborg, med de synpunkter som framgår i tjänsteutlåtandet.

Kamila Norlander

Avdelningschef Ekonomi

Neri Samuelsson

Förvaltningsdirektör